

N:o 41.

Ank. till Riksd. Kansli den 6 Maj 1873, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om närmare bestämning af de ärenden, hvilka enligt kommunallagarne äro att hänföra till kommunens gemensamma hushållningsangelägenheter.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion (N:o 131) har Herr *R. Ehrenborg*, med hvilken Herrar Friherre *G. S. Åkerhielm*, *Liss Ol. Larsson*, *Arvid Gumælius* och *C. A. Larsson* sig förenat, föreslagit, »att Riksdagen må anhålla om Kongl. proposition med förslag till sådan ändring eller förklaring af kommunallagarne, att de ärenden, hvilka böra hänföras till kommunens gemensamma hushållningsangelägenheter, blifva närmare bestämda och begränsade.»

Herr Ehrenborg har i sin oförmälda motion hänvisat till hvad som blifvit yttradt dels i hans likartade vid riksdagarne 1871 och 1872 afgifna motioner, af hvilka den förra icke blef af Utskottet behandlad, dels i Utskottets betänkande i anledning af den senare motionen, dels ock i åtskilliga anföranden af motionären och andra Riksdagens ledamöter. Deraf inhemtas, att motionären åsyftade, icke allenast att undanrödja den enligt hans förmenande befintliga brist på bestämda föreskrifter angående arten och omfattningen af de gemensamma hushållningsangelägenheter, kommunen egde behandla, utan äfven att bereda skydd mot ett af mäktiga enskilda

intressen, företrädesvis genom beslut om deltagande i jernvägsanläggningar och andra industriella företag, utöfvadt ekonomiskt förtryck öfver en vanmäktig minoritet och kommande generationer.

I sitt vid sistlidna riksdag afgifna betänkande hemställde Utskottet om hufvudsakligt bifall till då väckta motioner, men detta betänkande blef af begge Kamrarna afslaget. Såsom skäl derfor åberopades den redan af komitéen för utarbetande af kommunallagarna framhållna svårigheten att bestämdare än som skett uppdraga gränsen för området af kommunens verksamhet. Att derifrån utesluta befordrandet af jernvägsanläggningar ansågs icke vara rådligt, helst sådana anläggningar vore för kommunens utveckling i allmänhet gagnande, ofta till och med nödvändiga, och flera exempel anfördes derpå att fastställelse å beslut om företag af rent industriell natur blifvit vägrad.

Vid sådant förhållande, och då med skäl torde kunna förväntas, att under fortsatt tillämpning af kommunallagarna en praxis allt mer och mer utbildar sig, som utan att inskränka den gagnande friheten i afseende på kommunens beslutanderätt, förekommer missbruken af densamma, hvilken förväntan senare tiders erfarenhet i väsentlig mån bekräftat, hemställer Utskottet,

att ifrågavarande motion ej måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 6 Maj 1873.

På Utskottets vägnar:

H. G. von Gegerfelt.

Reservationer:

af Herr Grefve *Mörner*: »Jag finner intet skäl att mera vid denna Riksdag än vid den sistförflutna undandraga mig att bifalla Herr Ehrenborgs förslag.»

af Herr *Carlén*.